

Nr 24

Utlåtande angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

I enlighet med föreskrift i § 4 av den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning under år 1966. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1966 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen.

Riksdagens upplysningstjänst har från och med den 1 juli 1966 överförts från riksdagsbiblioteket till riksdagens förvaltningskontor. Då bibliotekets funktioner sålunda nu ungefärligen överensstämmer med dem som biblioteket hade att fullgöra innan upplysningstjänsten, vilken inrättades 1955, ännu antagit större dimensioner, har utskottet funnit anledning att jämföra bibliotekets personalorganisation efter upplysningstjänstens fränkiljande med den av 1957 års riksdag på grundval av bankoutskottets utlåtande nr 35 prövade personalorganisationen, modifierad med hänsyn till senare riksdagsbeslut som avsett personal vid biblioteket utom upplysningstjänsten. Utskottet har därvid konstaterat att en betydande ökning av antalet befattningshavare vid biblioteket ägt rum, delvis på grundval av beslut som biblioteksstyrelsen träffat under år 1966. I samband med prövning av frågan om anslag till biblioteket för budgetåret 1967/68 torde utskottet få återkomma till detta ämne. Utskottet har också erfarit, att riksdagens revisorer upptagit bibliotekets personalorganisation och vissa därmed sammanhörande frågor till granskning. Även till följd härav torde ämnet ånyo komma under utskottets och riksdagens prövning.

Utöver vad nu sagts har den verkställda granskningen icke givit anledning till någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1966.

Stockholm den 4 april 1967

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Åke Larsson, Palm, Åkerlund, Hilding, Lundin, Nils Theodor Larsson och Lundberg;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Berglund, Franzén i Motala, Börjesson i Glömminge, Larsson i Umeå, Ekström i Iggesund och Fridolfsson i Rödeby.

Till Riksdagen

Jämlikt § 5 i Reglemente för riksdagsbiblioteket får styrelsen härmed av-
giva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1966.

Inom bibliotekets styrelse har den förändringen skett, att professorn
Sten Wahlund, som varit ordförande sedan 1959, lämnat styrelsen. Till ny
ordförande har utsetts ledamoten av första kammaren, häradshövdingen
Erik Alexanderson, från och med den 1 november och till ersättare leda-
moten av riksdagens andra kammare, filosofie doktorn *Hilding Johansson*.

Styrelsen, som hållit tretton sammanträden, avgav den 9 mars begärda
utlåtanden över motionerna I: 214 och II: 276 om en matrikel över riksdags-
ens ledamöter, motionerna I: 216 och II: 286 om utnyttjande av automa-
tisk databehandling i riksdagsarbetet samt den 20 april över fullmäktiges
i riksgäldskontoret skrivelse med kompletterande utredning angående even-
tuell förflyttning av riksdagsbiblioteket och över motionen I: 659 i samma
fråga.

Efter riksdagens bifall till förslaget om en matrikel över riksdagens leda-
möter har en sådan med bistånd av biblioteket publicerats i Tidens kalender,
varjämte en särtrycksupplaga utgivits.

Riksdagens ställningstagande till riksgäldsfullmäktiges förslag om biblio-
tekets utflyttning blev, att biblioteket skall förbli i riksdagshuset, och att
magasinsutrymmena under andra kammaren till allra största delen bygges
om till arbetsrum för ledamöterna. Som ersättning har biblioteket fått två
valv i kvarteret Vinstocken och bemyndigande att inreda dem med com-
pactus, vilket också skall ske med återstående bokmagasin i riksdagshuset.
Beslutet har till följd att samlingarna i sin helhet måste flyttas om och över
huvud taget omdisponeras för att så vitt möjligt motverka de längre trans-
portvägarna. Utökning av antalet vaktmästare har också bestämts av riks-
dagen. I sin helhet innebär beslutet att en mer än årslång period av ovisshet
gått till ända.

En väsentlig motivering för bibliotekets placering har varit hänsynstagan-
det till den inom biblioteket sedan 1955 organiserade upplysningstjänsten,
vars personal från och med den 1 juli överförts till riksdagens förvaltnings-
kontor.

Till hemlån har utlämnats 12 458 volymer. Antalet nylån fördelar sig på
följande sätt:

Riksdagen, dess utskott och verk	1 295
Enskilda ledamöter av riksdagen	902
Statsdepartement	1 493
Kungl. kommittéer	788
Centrala ämbetsverk	1 534
Övriga statliga institutioner (med undantag för bibliotek och arkiv)	857
Icke statliga institutioner, privata företag och sammanslutningar (med undantag för bibliotek och arkiv)	1 100
Inländska bibliotek och arkiv	1 744
Utländska bibliotek	67
Enskilda forskare	2 678

För lånesökande har biblioteket förmedlat 716 volymer från 36 inhemska bibliotek och arkiv och 15 volymer från 11 utländska bibliotek.

Fotokopior har gjorts till ett antal av 25 400, huvudsakligen för riksdagens räkning.

Bibliotekets accession har utgjort 175 meter. Katalogkort för nyförvärv har färdigställts i följande omfattning:

Nominalkatalogen	4 805
Realkatalogen	3 540
Läsesalskatalogen	5 385
Nyförvärvsförteckningen	5 900

För årsbibliografin (omfattande 283 institutioner eller grupper av institutioner) har färdigställts 5 635 katalogkort.

Översynen av reglerna för katalogisering och klassifikation har fortsatt under ledning av förste bibliotekarien *Gunnel Bohman*. Omläggning till rak katalogisering för litteratur, utgiven från och med 1966, har under året genomförts och nya regler för deskriptiv katalogisering och utförande av katalogkort har fastställts. Nytt system för registrering av periodiska publikationer har även utformats och överförande på nya kort har påbörjats. Dessa genomgripande förändringar, vilka resulterat i en helt ny typ av katalogkort, skapar grundläggande förutsättningar för ett övervägande om fotografisk reproduktion av katalogen eller om övergång till automatiserad behandling av katalogkortens textinnehåll.

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom från enskilda författare och utgivare har biblioteket emottagit utkommet officiellt och statsunderstött tryck.

Bindning av olika slag har under året ombesörjts för 3 577 band.

Överbibliotekarien har deltagit i det möte, som International association of law libraries haft i Uppsala, och lett det årliga mötet mellan nordens parlamentsbibliotekarier i Stockholm samt fungerat som deras representant vid Scandiakommitténs årsmöte i Lund. Byrådirektören *Tryggve Byström* har på styrelsens uppdrag besökt centralen för parlamentarisk dokumentation i Genève samt schweiziska parlamentets och franska nationalförsamlingens informationstjänster. Förste bibliotekarien *Gunnel Bohman* har på styrelsens uppdrag beväst Nordforsks andra nordiska seminarium i Fredensborg om automatisk databehandling i praktisk verksamhet inom bibliotek och dokumentation samt Nordiska vetenskapliga bibliotekarieförbundets möte på Karkku folkhögskola. Hon har vidare deltagit i International federation of library associations' (IFLA) allmänna möte i Haag, med ämne »Bibliotek och dokumentation», jämte det gemensamma mötet mellan ombud för IFLA och Internationella federationen för dokumentation (FID) samt besökt parlamentsbiblioteken i Bryssel och Bonn. På styrelsens uppdrag har vidare byrådirektören *Sven Falkehed* och bibliotekarien *Bertil Strandman* deltagit i en kurs i dokumentation, fil. mag. *Lena Axelsson-Westlund* i en informationskurs om vetenskap och forskning, fil. kand. *Carl-Gerhard Ulphielm* i en introduktionskurs i praktisk förvaltning och tillsammans med fil. kand. *Lars Marén* i Sparfrämjandets konferens Vårt ekonomiska läge samt biblioteksbiträdet *Elsa Scherling* i personalutbildningsnämndens introduktionskurs för biträdespersonal.

Utflyttningen till biblioteksdepån har avslutats. Två av bibliotekets tjänsterum, som delvis upplåtes till upplysningstjänsten, har reparerats.

Under januari—juni har till upplysningstjänsten ställts 1 291 frågor (1965 januari—juni: 970).

Beträffande bibliotekets personal är följande att anföra:

Sedan t. f. förste bibliotekarien *Arne Melvinger* den 26 november 1965 beviljats begärt avsked från sin bibliotekariebefattning i lönegrad Ae 25, utnämndes bibliotekarien *Eva Eneblad Dahl* till denna tjänst. Utnämningen upphävdes av bankoutskottet, varefter bibliotekarien *Torsten Dahl* utnämndes till befattningen. Till en ledighbliven bibliotekariebefattning i lönegrad Ae 25 utnämndes bibliotekarien *Eva Eneblad Dahl* från och med den 1 december. Sedan byrådirektören *Catharina Rudhe* beviljats begärt avsked från och med den 16 maj, utnämndes överdirektören *Erik Annell* till byrådirektör i lönegrad Ae 27 från och med samma datum. Förste byråsekreteraren *Erling Fridolfsson* placerades i lönegrad Ae 23 från och med den 1 juli och fil. mag. *Lena Axelsson-Westlund* utnämndes till förste byråsekreterare i lönegrad Ae 21 från och med den 31 mars. Till innehavare av en arvodes-tjänst med lön motsvarande 21 löneklassen på löneplan A förordnades från och med den 28 april fil. kand. *Carl-Gerhard Ulfhielm*. Som assistent i upplysningstjänsten har från och med den 1 januari förordnats fil. kand. *Hakon af Malmborg* och som extra förste biblioteksassistent fil. mag. *Inger Pettersson* från och med den 15 juni, både i lönegrad Ag 17. Extra biblioteksbiträdet *Birgitta Essén* har förordnats som extra förste biblioteksbiträde i lönegrad Ag 9 från och med den 1 juni. Som extra biblioteksbiträde i lönegrad Ag 7 har från och med den 14 februari förordnats fröken *Suzanne Wahlström*. Sedan extra ordinarie förste expeditionsvakten *Jan Högberg* beviljats begärt avsked från och med den 1 juli, utnämndes han till extra ordinarie vaktmästare i lönegrad Ae 9 från och med samma datum.

Som en följd av årets avtalsförhandlingar har överbibliotekariebefattningen placerats i lönegrad Bo 6, förste bibliotekarien *Gunnel Bohman* i lönegrad Ao 29, bibliotekarien *Torsten Dahl* i lönegrad Ao 25, bibliotekarierna *Olof Wallmén*, *Rein Marandi* och *Bertil Strandman* i lönegrad Ag 24, t. f. förste biblioteksassistenten *Kirsti Hygom* som förste biblioteksbiträde i lönegrad Ao 11, förste biblioteksbiträdena *Margit Lindberg*, *Barbro Svanholm* och *Birgitta Essén* i lönegrad Ag 11 samt biblioteksbiträdena *Vera Molander* och *Suzanne Wahlström* i lönegrad Ag 9 från och med den 1 juli.

Genom bibliotekets försorg har under året utgivits: *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1965*, *Förteckning över riksdagsbibliotekets nyförvärv 1965*, *Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1965* och *Riksdagsregister. Riksdagen 1965. Höstsessionen. Liggare, Riksdagen 1965. Sakregister och Personregister*.

Stockholm den 11 januari 1967

ERIK ALEXANDERSON

Lisa Mattson

Alf Wennerfors

Lars Frykholm